

İran

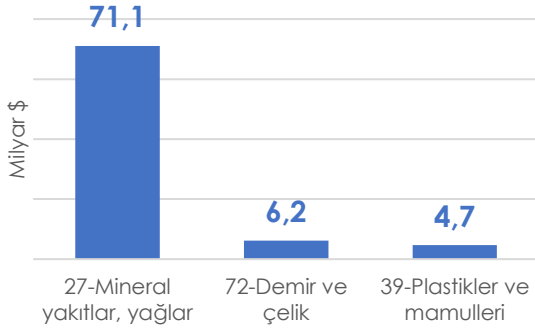
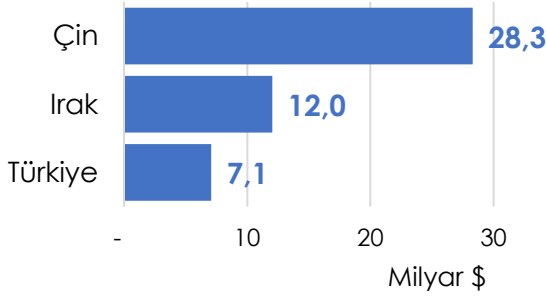
Ülke Bilgi Notu

İRAN ÜLKE BİLGİ NOTU

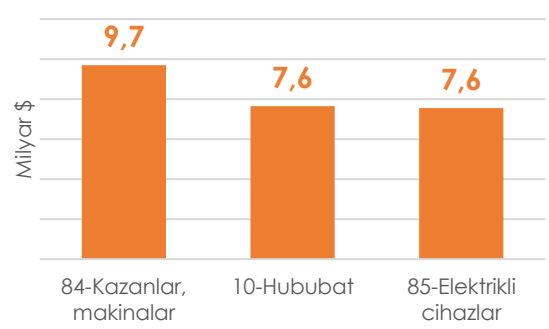
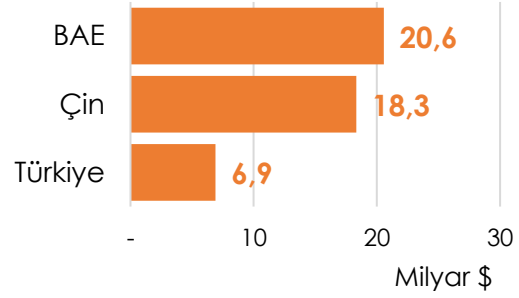

GSYH	356,5 milyar \$
GSYH BÜYÜME HIZI	%0,6
KİŞİ BAŞINA GSYH	4.074,4 \$
ENFLASYON	%42,4
İŞSİZLİK	%9,2
TİCARET ANLAŞMAMIZ	-

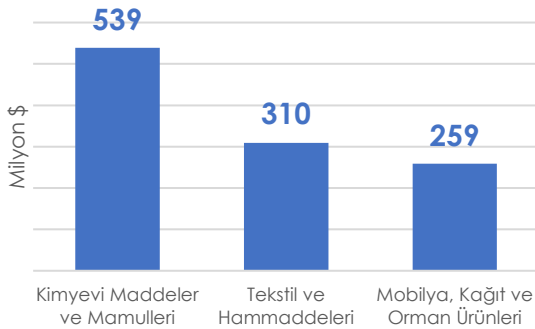
İHRACAT (2023) 104,5 Milyar \$

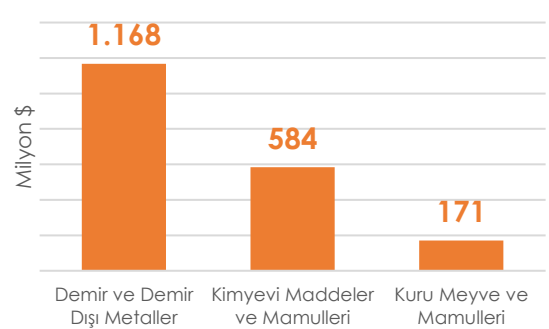
İTHALAT (2023) 65,6 Milyar \$

TÜRKİYE'NİN İRAN'A İHRACATI 3,2 Milyar \$ (2024)

TÜRKİYE'NİN İRAN'DAN İTHALATI 2,5 Milyar \$ (2024)

I-GİRİŞ

Genel Görünüm

Resmi Adı	İran İslam Cumhuriyeti
Nüfus	87,5 milyon (IMF 2025 Tahmini)
Yüzölçümü	1.622.500 km ²
Dil	Farsça
Başkent	Tahran
Para Birimi	İran Riyali (1 TRY ~ 25.000 IRR)
Yönetim Şekli	Dini Teokrasi ile Başkanlık Sistemi
Devlet Başkanı	Ali Hamaney
Cumhurbaşkanı	Masoud Pezeshkian
GSYİH	356,5 milyar \$ (IMF 2025 Tahmini)
Kişi Başına GSYİH	4.074,4 \$ (IMF 2025 Tahmini)
GSYİH Büyüme Hızı	%0,6 (IMF 2025 Tahmini)
Enflasyon Oranı	%42,4 (IMF 2025 Tahmini)
İşsizlik Oranı	%9,2 (IMF 2025 Tahmini)
Toplam İhracat	104,5 milyar \$ (TradeMap 2023)
Toplam İthalat	65,6 milyar \$ (TradeMap 2023)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	3,2 milyar \$ (TÜİK 2024)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	2,5 milyar \$ (TÜİK 2024)
Türkiye ile Ticaret Anlaşması	-

Değerlendirme

İran, 2025 yılı için tahmin edilen GSYH'si itibarıyla 196 ülke arasında 44. büyük ekonomi olması, kişi başına düşen milli geliri ile 132. sırada yer alması öngörülmektedir.

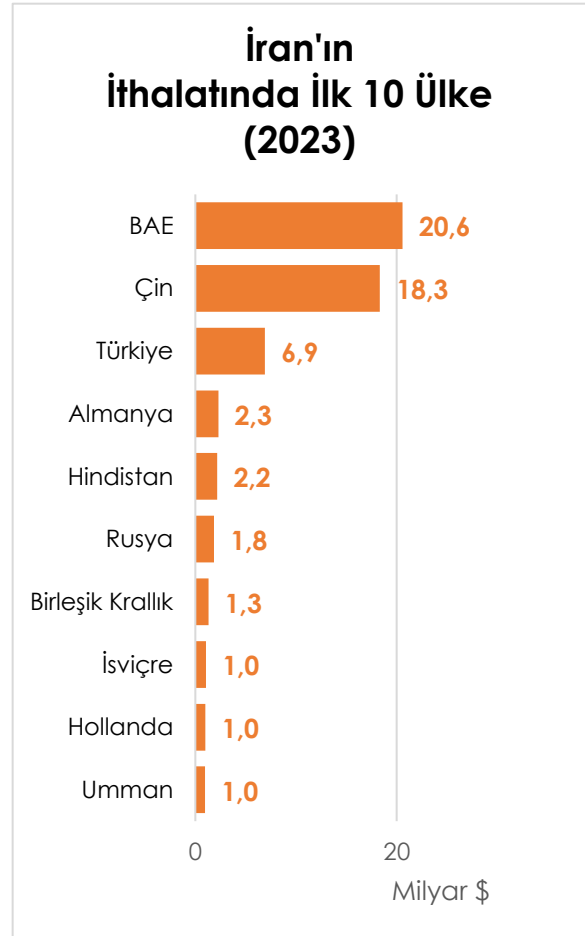
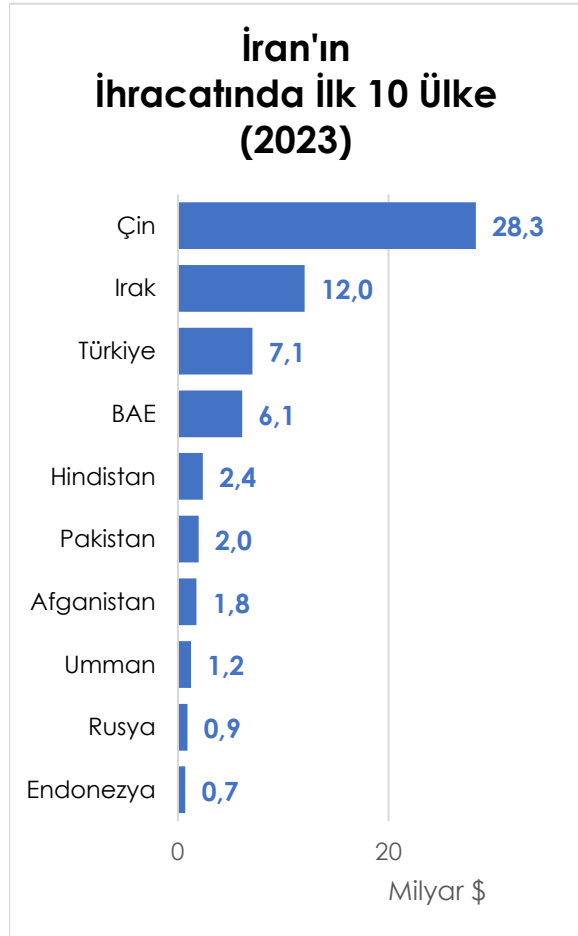
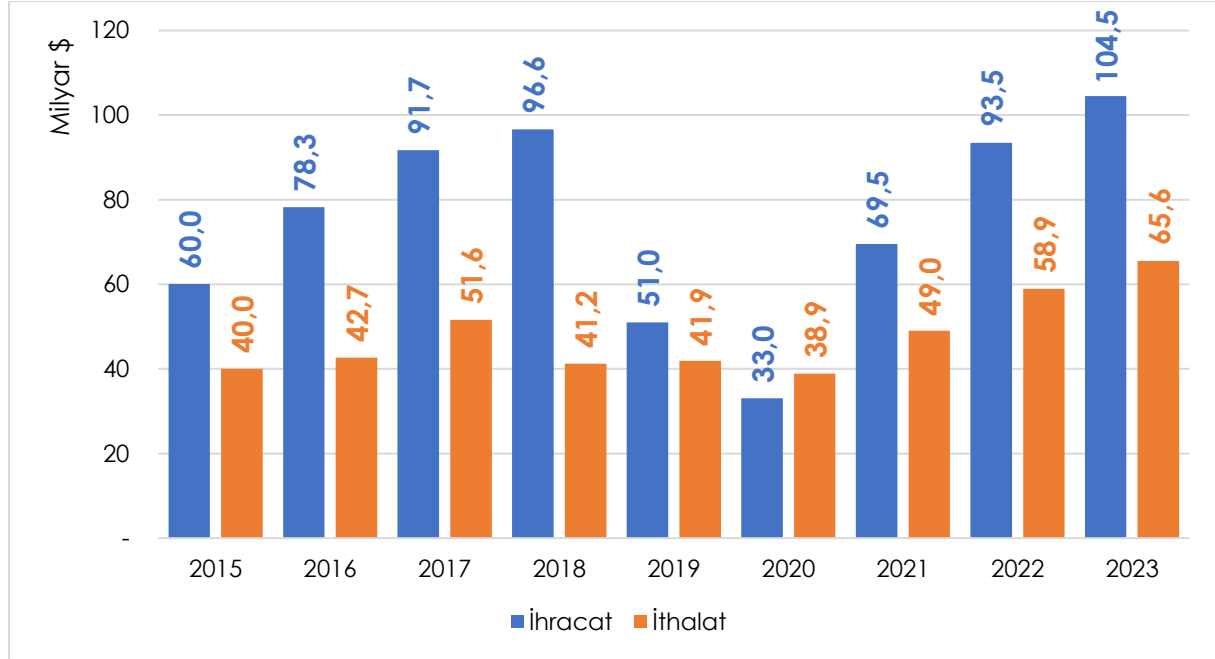
İran ekonomisi; geliri esas itibarıyla petrol ve doğalgaz ihracatına bağlı, aşırı düzenleyici çerçeveye sahip, içe dönük ve kapalı, kısıtlı rekabetin olduğu, vergilemenin etkili bir şekilde çalışmadığı, sübvansiyonların yaygın bir şekilde bulunduğu, düşük faktör verimliliğine sahip kamunun baskın olduğu bir ekonomik görünüm sunmaktadır. Öte yandan, ekonominin petrole dayalı yapısının kırılarak sanayi üretiminin çeşitlendirilmesi kalkınma hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, son yıllarda özelleştirmeler yoluyla, özel sektör de gelişme göstermektedir.

2024 yılı GSYH'si içinde tarım sektörünün payı %13, sanayinin (inşaat dahil) %36,4'tür.

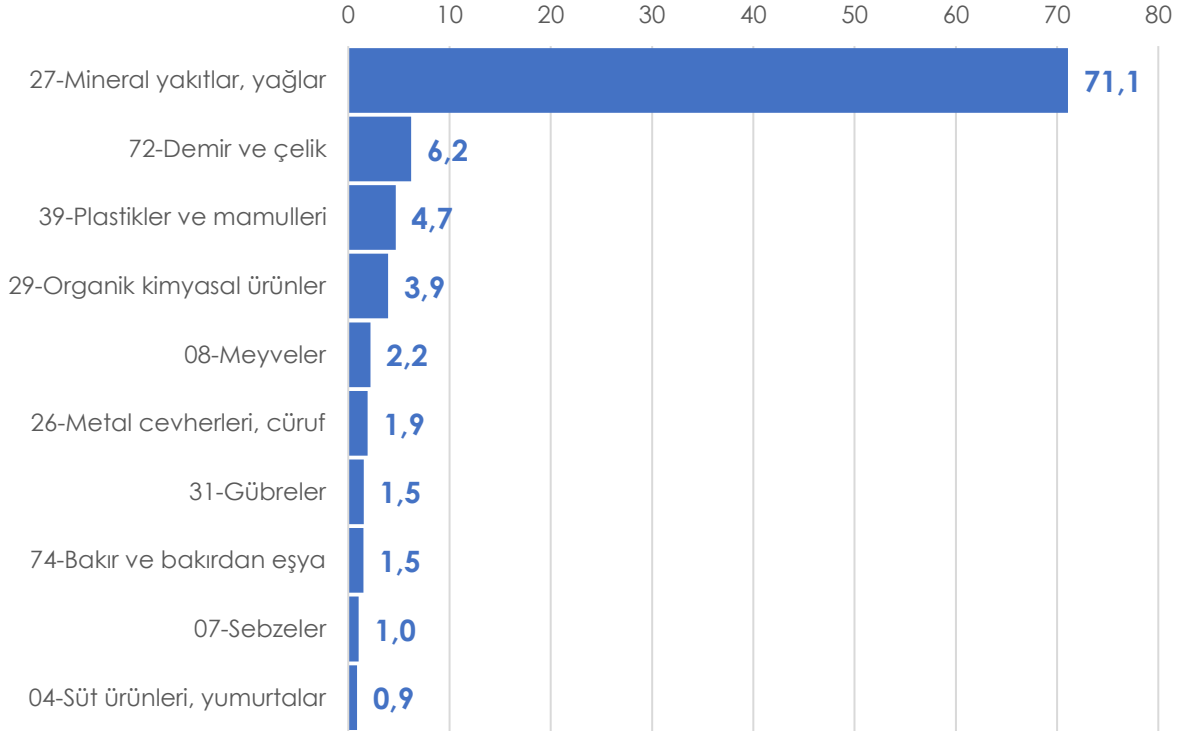
Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

II-İRAN'IN DIŞ TİCARETİ

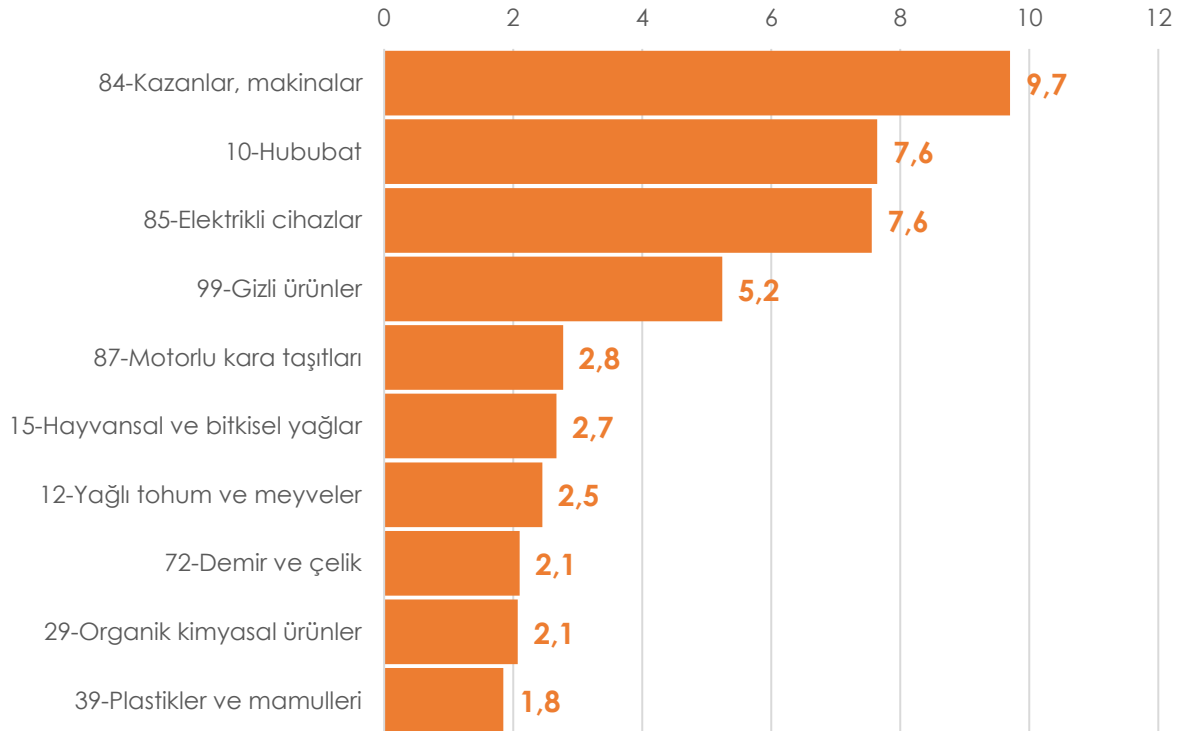
(TradeMap, 2015-2023)

İran'ın İhracatında İlk 10 Ürün (2023, milyar \$)

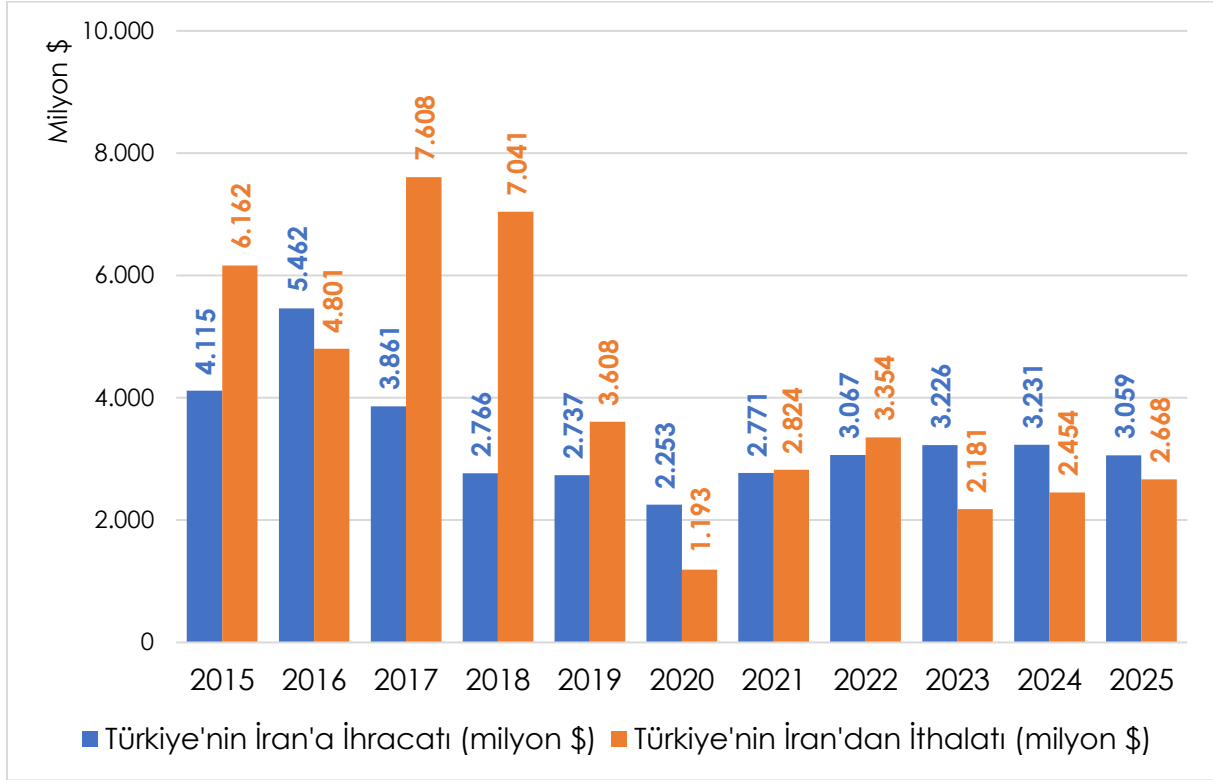

İran'ın İthalatında İlk 10 Ürün (2023, milyar \$)

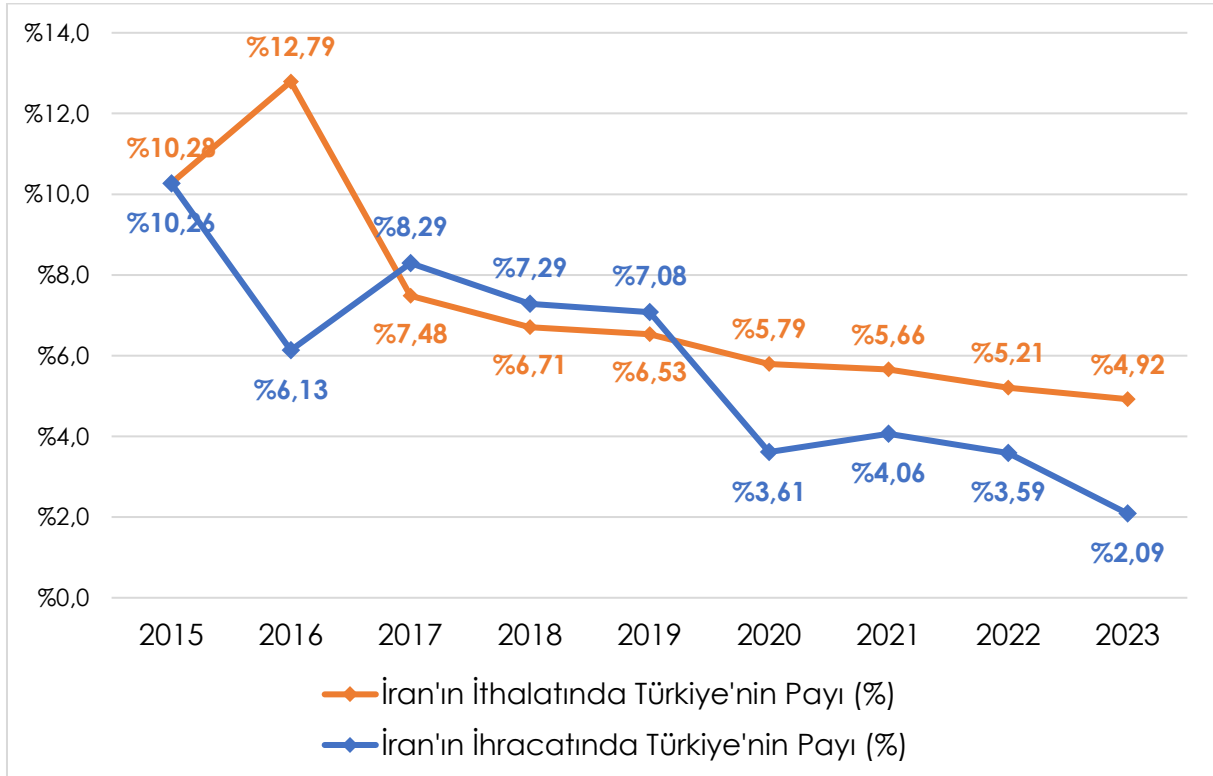

III-İRAN-TÜRKİYE DIŞ TİCARETİ

İran ile Karşılıklı Ticaretimiz

İran'ın İthalat ve İhracatında Payımız

İran'a İhracatımızda Sektörler (TİM, TÜİK, Ocak-Aralık Dönemi)

SEKTÖR	2024 (x1000\$)	2025 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	3.231.184	3.059.212	-%5,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	538.834	537.681	-%0,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	238.886	317.304	%32,8
Tekstil ve Hammaddeleri	309.507	288.643	-%6,7
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	258.556	283.815	%9,8
Makine ve Aksamları	218.973	198.210	-%9,5
Otomotiv Endüstrisi	155.361	113.184	-%27,1
Elektrik ve Elektronik	122.174	100.799	-%17,5
İklimlendirme Sanayii	96.475	80.329	-%16,7
Mücevher	3.994	76.849	%1824,0
Tütün	97.101	69.481	-%28,4
Demir ve Demir Dışı Metaller	63.516	55.644	-%12,4
Madencilik Ürünleri	49.812	39.043	-%21,6
Çelik	39.005	38.922	-%0,2
Halı	34.384	36.841	%7,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	29.607	23.389	-%21,0
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	74.811	22.496	-%69,9
Meyve Sebze Mamulleri	14.924	12.691	-%15,0
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	13.509	9.093	-%32,7
Deri ve Deri Mamulleri	2.688	3.411	%26,9
Zeytin ve Zeytinyağı	1.917	2.301	%20,0
Savunma ve Havacılık Sanayii	3.593	1.820	-%49,4
Yaş Meyve ve Sebze	750	985	%31,3
Kuru Meyve ve Mamulleri	1.640	768	-%53,2
Fındık ve Mamulleri	3.003	561	-%81,3
Gemi, Yat ve Hizmetleri	271	333	%23,2
Süs Bitkileri ve Mamulleri	482	235	-%51,2

İran'dan İthalatımızda Sektörler (TİM, TÜİK, Ocak-Kasım Dönemi)

SEKTÖR	2024 (x1000\$)	2025 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	2.173.109	2.252.272	%3,6
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.040.987	1.046.853	%0,6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	535.779	418.984	-%21,8
Kuru Meyve ve Mamulleri	124.427	270.616	%117,5
Çelik	117.017	160.287	%37,0
Meyve Sebze Mamulleri	66.328	78.479	%18,3
Madencilik Ürünleri	84.439	66.209	-%21,6
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	66.270	55.028	-%17,0
Yaş Meyve ve Sebze	21.061	29.706	%41,1
İklimlendirme Sanayii	30.929	25.658	-%17,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	16.409	23.646	%44,1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	16.978	16.299	-%4,0
Makine ve Aksamları	11.957	13.291	%11,2
Mücevher	10.690	11.989	%12,2
Elektrik ve Elektronik	6.162	6.796	%10,3
Fındık ve Mamulleri	2.636	6.115	%132,0
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	5.730	4.145	-%27,7
Halı	3.110	4.088	%31,4
Otomotiv Endüstrisi	3.720	3.701	-%0,5
Tekstil ve Hammaddeleri	5.416	3.377	-%37,6
Deri ve Deri Mamulleri	1.772	2.306	%30,1
Savunma ve Havacılık Sanayii	336	2.264	%574,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	748	1.928	%157,8
Tütün	124	467	%277,0
Gemi, Yat ve Hizmetleri	43	26	-%39,2
Süs Bitkileri ve Mamulleri	36	11	-%69,3
Zeytin ve Zeytinyağı	4	-	-%100,0

IV-İRAN'YA İHRACATTA POTANSİYEL

Ürün Grupları Bazında Potansiyeli Yüksek Ürünler

(Ticaret Bakanlığı, Kolay İhracat Platformu)

1	İlaç ve Kimya
281820	Aluminyum oksit (suni korendon hariç)
321519	Baskı mürekkepleri (siyah HARIÇ); konsantre edilmiş veya katı halde olsun olmasın
350790	Diğer enzimler ve diğer müstahzar enzimler
292910	İzosiyanatlar
340213	Yüzey aktif organik maddeler; iyonlu olmayanlar (sabunlar hariç)

2	Makine
844520	Dokumaya elverişli lifleri eğirmeye mahsus makineler
844629	Motorsuz, mekikli kumaş dokuma makinaları (tezgahlar); kumaş genişliği > 30 cm
844790	Püskül, ponpon ve gipe edilmiş iplik, tül, dantela, işleme, şeritci ve kaytancı eşyası veya file imaline mahsus diğer makina ve cihazlar
842111	Krema ayırıcılar (ekremözler)
844720	Düz örgü yapan makinalar ve dikiş - trikotaj makinaları

3	Demir-Çelik ve Metal
750210	Alaşımsız nikel; işlenmemiş
721510	Otomat çeliğinden çubuklar; sadece soğuk olarak şekil verilmiş veya işlenmiş
722519	Silisyumlu manyetik çeliklerden diğer yassı hadde mamulleri; eni >= 600 mm
721913	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri; rulo halinde, sıcak haddelenmiş, eni >= 600 mm, 3mm <= kalınlık < 4.75mm
730230	Demir veya çelikten demiryolu ve tramvay hattı için makas dilleri, makas göbeği, diğer kruvazman ve makas elemanları

4	Elektrik-Elektronik
852792	Harici bir güç kaynağı ile çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar; ses kayıt/kayıt edilen sesi tekrar veren cihazı olmayıp saati olanlar
853510	Eriyen iletkenli sigortalar; gerilimi > 1000 V
854290	Elektronik entegre devreler için aksam ve parçalar
853620	Otomatik devre kesiciler; gerilimi <= 1000 V
853649	Röleler; 60 V < anma gerilimi <= 1000 V

5	Tekstil
550130	Sentetik filament demetleri; akrilik veya modakrilikten
540239	Tekstüre iplik (dikiş ipliği hariç); diğer sentetik filamentlerden, perakende satılacak hale getirilmemiş
540349	Diğer suni filamentlerden iplikler (dikiş ipliği hariç); çok katlı bükülü veya katlı bükülü, perakende satılacak hale getirilmemiş
591140	Yağ presinde veya benzeri işlerde kullanılan filtre veya tasir torbaları (insan saçından olanlar dahil)
550610	Naylon veya diğer poliamidlerden devamsız lifler; karde edilmiş, taranmış veya iplik imali için başka şekilde işlem görmüş

6	Plastik ve Kauçuk
390720	Diğer polieterler (ilk şekillerde)
390931	Poli (metilen fenil izosiyanat) (ham MDI, polimerik MDI) (ilk şekillerde)
390130	Etilen-vinil asetat kopolimerleri (ilk şekillerde)
400270	Etilen - propilen - konjuge olmamış dien kauçuk (EPDM); ilk şekillerde veya levha, tabaka, şerit halinde
390710	Poliasetaller (ilk şekillerde)

7	Ağaç ve Orman Ürünleri
481159	Plastik sıvanmış, emdirilmiş/kaplanmış diğer kağıt ve kartonlar; yapışkan olmayan, rulo veya tabaka halinde
470321	İğne yapraklı ağaçlardan sodalı veya sülfatlı kimyasal odun hamuru; beyazlatılmış veya yarı beyazlatılmış
470329	Geniş yapraklı ağaçlardan sodalı veya sülfatlı kimyasal odun hamuru; beyazlatılmış veya yarı beyazlatılmış
440792	Kayın ağacından kereste; kalınlık > 6mm
470710	Beyazlatılmamış kraft kağıdı veya karton ya da oluklu kağıt veya kartondan döküntü, kırıntı ve hurdalar

8	Tarım ve Hayvancılık
130219	Diğer bitkilerden elde edilen bitkisel özsu ve hülasalar
130120	Arap zıkkı
010129	Atlar; damızlık olanlar HARIÇ
120910	Şeker pancarı tohumu
120300	Kopra

9	İşlenmiş Tarım Ürünleri
240319	İçilen tütünler (nargile tütünleri HARIÇ)
230400	Soya fasulyesi yağının ekstraksiyonundan (özütleme) arta kalan küspe ve diğer katı artıklar
180400	Kakao yağı (katı ve sıvı)
180100	Kakao dane ve kırıkları (ham veya kavrulmuş, bütün veya kırık)
151521	Mısır yağı (ham)

10	Hazır Giyim
630229	Yatak çarşafı; baskılı, dokunabilir diğer maddelerden
611019	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; diğer ince hayvan kıllarından (örme veya kroşe)
610290	Kadınlar ve kız çocukları için manto, kaban, kolsuz ceket, anorak, rüzgarlık vb.(örme veya kroşe); dokumaya elverişli diğer maddelerden
630790	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)
610419	Kadın/kız çocuk için takım elbise; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)

11	Madencilik ve Doğal Taşlar
260800	Çinko cevherleri ve zenginleştirilmiş çinko cevherleri
720292	Ferro - vanadyum
261400	Titanyum cevherleri ve zenginleştirilmiş titanyum cevherleri
250850	Andaluzit, siyanit ve silimanit
250490	Tabii grafit; toz veya flokon halinde olan HARIÇ

12	Toprak, Cam ve Seramik
700220	Camdan çubuklar (işlenmemiş)
681389	Amyant içermeyen esaslı mineral maddeler veya selüloz olan sürtünmeyi temin edici diğer maddeler ve bunların garnitürleri
690320	Ateşe dayanıklı diğer seramik eşya (karni, potafırın, kapsül, tapa, mesnet, kal potası, kılıf, tüp, boru gibi); alümin, silis veya karışımları > %50
680422	Bileği taşları, bileği çarkları ve benzerleri; aglomere edilmiş diğer aşındırıcılardan veya seramikten
681280	İşlenmiş krosidolit amyant lifleri, krosidolit amyant veya krosidolit amyant ve krosidolit magnezyum karbonat esaslı karışımlar; bu karışımlardan eşya

13	Otomotiv
870893	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtları için debriyajlar ve bunların aksam ve parçaları
870840	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtları için vites kutuları ve bunların aksam ve parçaları
870830	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtları için frenler, servo-frenler ve bunların aksam ve parçaları
870520	Sondaj veya delme işlerinde kullanılan seyyar derrickler
870880	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtları için suspansiyon sistemleri ve bunların aksam ve parçaları (amortisörler dahil)

14	İklimlendirme
903220	Basınç kontrol cihazları (manostatlar)
848120	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için yağlı hidrolik veya pnömatik transmisyon valfleri
841381	Sıvılar için diğer pompalar
903210	Termostatlar
841490	Hava veya vakum pompalarının, hava veya diğer gaz kompresörlerinin, fanların, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazların aksam ve parçaları

15	Deri, Ayakkabı, Saraciye
410712	Siğir (buffalo dahil) ve atların dabalama veya ara kurutmadan ileri derecede hazırlanmış bütün haldeki yarma derileri
640690	Ayakkabıların diğer aksamı, getr, tozluk, dizlik, vb. ve bunların aksamı
640620	Ayakkabılar için dış tabanlar ve topuklar; kauçuktan veya plastik maddelerden
640590	Diğer ayakkabılar
410210	Koyun ve kuzuların yünü alınmamış ham derileri

16	Mobilya
940390	Diğer mobilyalara ait aksam ve parçalar
940490	Gözenekli kauçuk, plastik veya başka malzeme ile donatılmış veya doldurulmuş diğer yatak takımı eşyası vb. eşya
940320	Metalden diğer mobilyalar
940370	Plastik maddelerden mobilyalar
940540	Elektrikli diğer aydınlatma cihazları

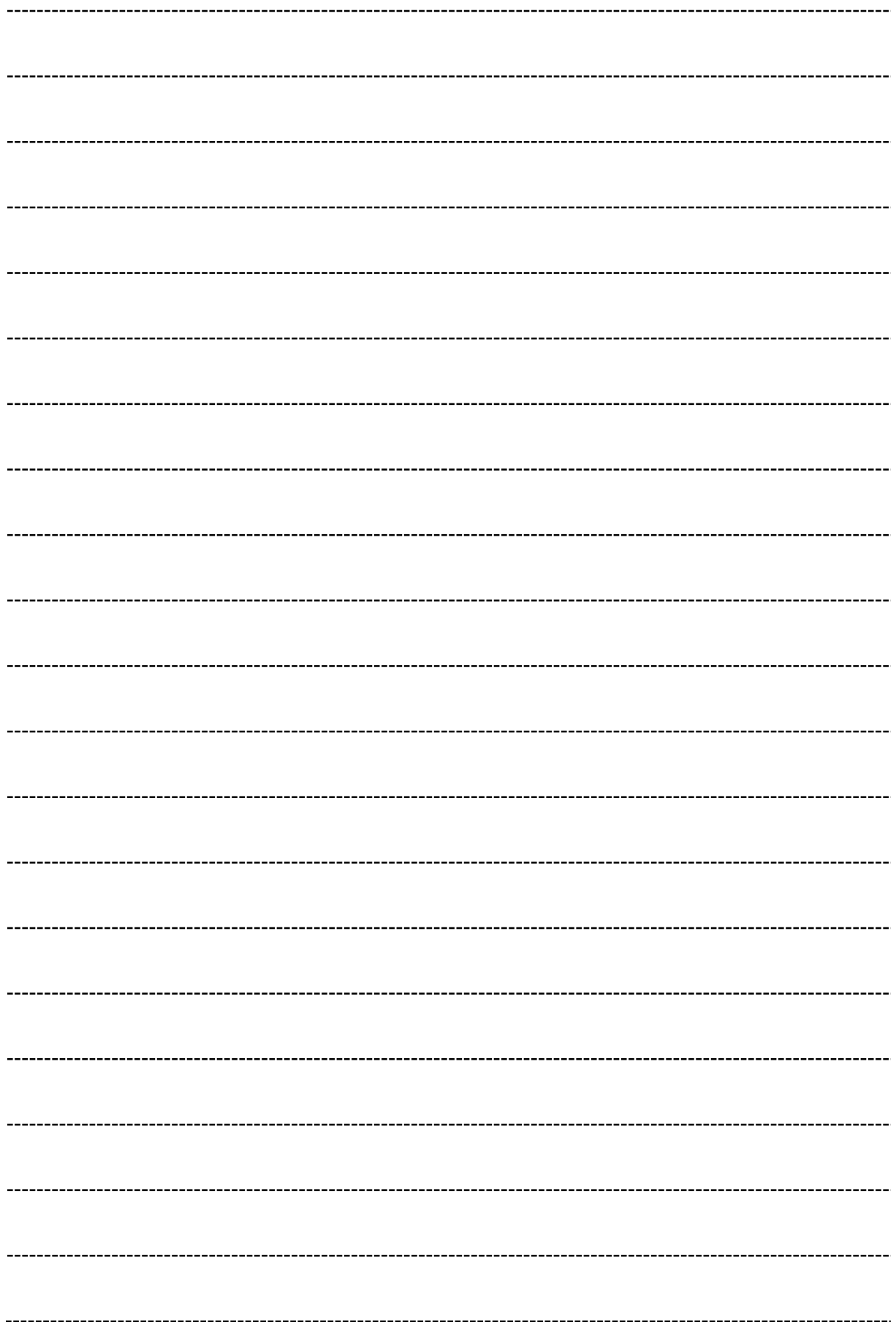
17	Halı
570220	Dokunmuş yer kaplamaları; Hindistan cevizi (koko) liflerinden, tufte veya floke edilmemiş
570250	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş
570249	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli diğer maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufte veya floke edilmemiş
570292	Dokunmuş halılar ve yer kap.; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olan, tufte/floke edilmemiş
570500	Diğer halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları

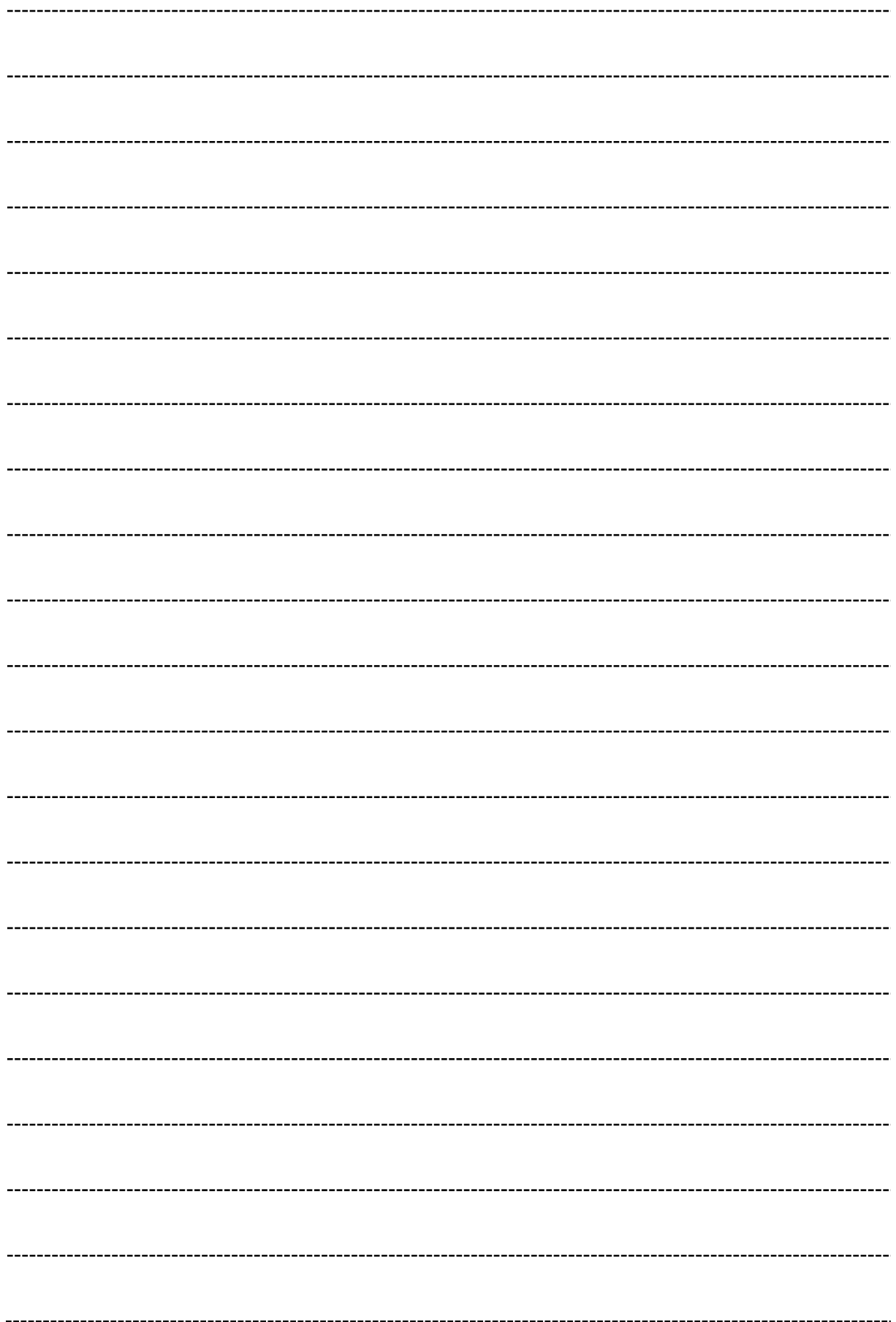
18	Mücevherat ve Kıymetli Taşlar
711419	Diğer kıymetli metallere kuyumcu eşyası ve aksamı; kıymetli metallerle kaplanmış veya yaldızlanmış olsun olmasın
710410	Piezo - elektrik kuvarsları
710420	Sentetik/terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli diğer taşlar; işlenmemiş veya basit bir şekilde kesilmiş veya kabaca yontulmuş
710121	Kültür incileri (işlenmemiş olanlar)
711049	İridyum, osmiyum ve rutenyum; yarı işlenmiş

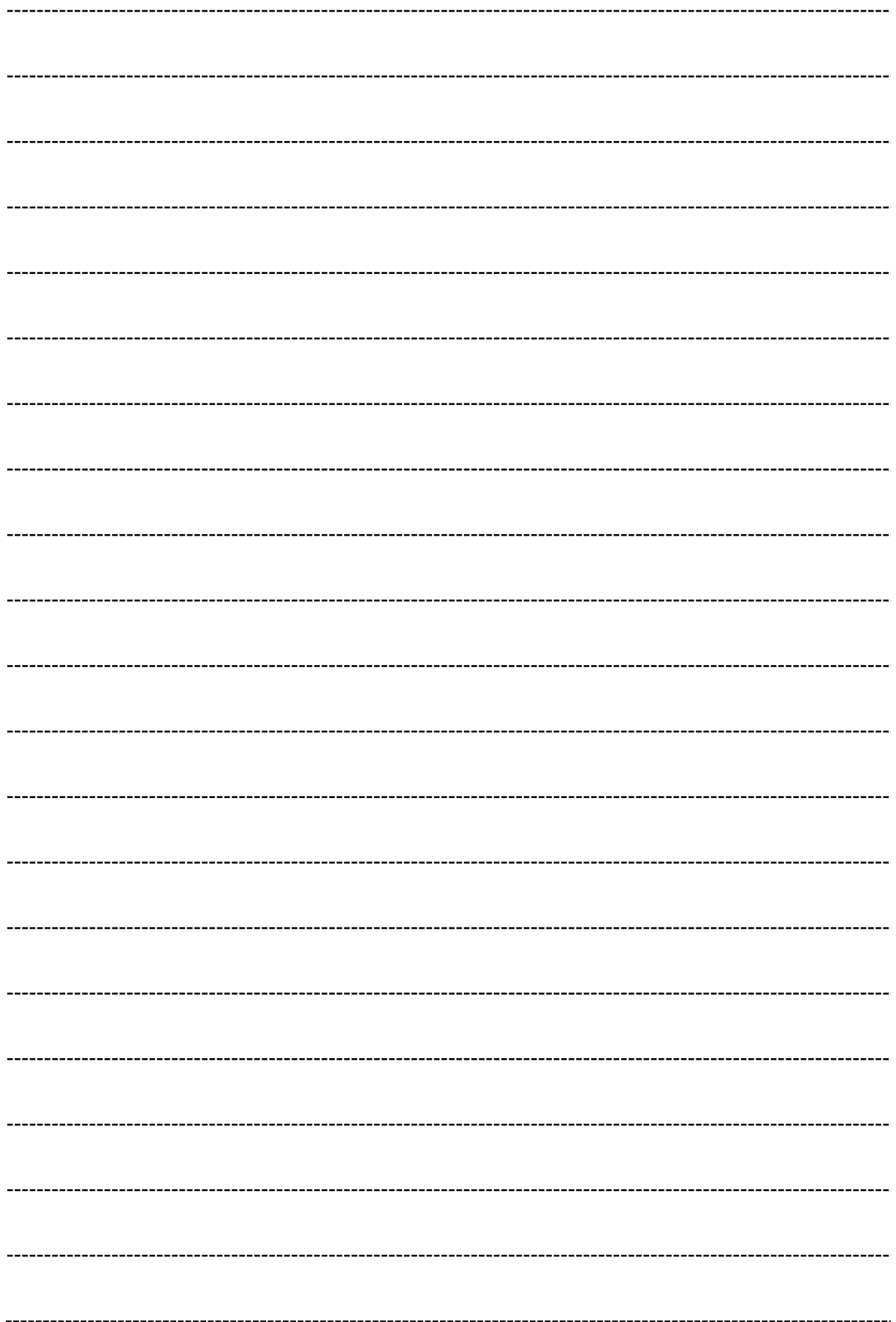
Notlar

1. Bilgi notuna konu ülkenin dış ticaret verileri ile Türkiye'nin ilgili ülke ile karşılıklı ticaret verileri arasındaki uyumsuzluklar veri açıklama politikalarındaki farklılıklardan ve ülkelerin kamuoyu ile paylaşmadığı gizli verilerden kaynaklanmaktadır.
2. Ülkeye dair dış ticaret verilerinin kamuya açık paylaşılması durumunda partner ülkelerin dış ticaret verileri üzerinden hesaplamalar yapılmıştır. Bu nedenle ülke dış ticaretine ilişkin, veriler ülkenin resmi verileri ile farklılık gösterebilmektedir.
3. İhracat tutarı FOB bedeli üzerinden, ithalat tutarı ise CIF bedeli üzerinden hesaplanmaktadır.
4. Bu bilgi notu güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi bu notta yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bu not ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İhracatçılar Meclisi hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

[illegible]

TİM **TÜRKİYE**
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TİM Ekonomik Araştırmalar
www.tim.org.tr